

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Ljubljani, v Prana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnistvo „Slov. Naroda“.

Po prestolnem govoru v ogerskem državnem zboru.

—o.— Mogočno je prošli ponedeljek opoludne donel s prestola v kraljevem gradu Peštanskem govor našega cesarja in ogerskega kralja, s katerim je svetli monarh pozdravljal svoje „ljube, zveste magnate in poslance“ v ogerski državni zbornici ter jim izrazil z njim volje svojo, ki ima biti zvezdovodnica novi triletni dobi zakonodavnega parlamenta ogerskega. V slovesnem takem trenutku izrečene besede našega svetlega monarha tehtovite so in pomenljive, ker razodevajo voljo državne polovice ogerske, program njen za bodoči svoj razvitek. Zanimanje, katero pristojno izrazilu take volje, pa je baš glede rečenega prestolnega govora nekoliko odjenjevalo, ker se je po pravici slutilo, da je bil ogerski ministerski predsednik pl. Tisza v svoj govor v Velikem Varaždinu vpletel poglavitne točke svojega programa, kateremu kaj bistvenega tudi prestolni govor pridodal ne bode. In zagledel prestolni govor v resnici ni posebnega zanimanja našel in komentatorji mu neso veliko več povedali, kar so bili izrekli že v svojih komentarjih k govoru

pl. Tisze. Prestolni govor je zadnji ponedeljek le tisto potrdil, kar je bil ministerski predsednik proglasil za program ogerske vladne stranke. Opazuje se torej tišina — po prestolnih besedah, s katerimi je otvorjen ogerski državni zbor!

Malo psihološkega znanja pa bi pokazal, kdor bi trdil, da je zgolj v nezadovoljni zvedljivosti javnega mnenja, zgolj v vnanjih okolnostih čakati razloga temu na oko majhnemu utisu, ki ga je napravil ogerski prestolni govor na občinstvo tostran in onostran Litve in ki se razodeva v omenjeni tihi resignaciji. Ali se marveč ne pripeti tudi, da nam govori obudijo tiho premišljevanje, ker so v mogočni obliki postavili pred nas spomine zanemarijene naše dolžnosti, opomine, da moramo popustiti prazne marnje in poprijeti se resnega dela, katero se nam je nakopičilo, ker smo zalenobili svoj čas? Prestolni govor je z gorečim pisalom risal obširne delokroge novemu državnemu zboru in posredno je očital madjarskim patrijotom, kako malo ljubijo svojo zemljo, ker so doslej tako malo storili za-nje; — delo, ki je drugodi že izdavnica dovršeno, to delo preostaje stoprav pričeiti v ogerski državi. Ali neso opomini v rečenem prestolnem govoru močni dovolj, potisniti v stran sleherno malenkostno misel, in na njeno mesto poklicati sram, resnobo, stvarno premišljevanje? Mislimo, da! Javno mnenje ogersko je torej po prestolnem govoru neposredno zavedeno v strugo mirnega razmotrivanja in pripravljanja za delo, posredno pa je cesarjeva beseda osramotila in v molk pripravila tudi tostran Litve vse tiste, ki zavirajo vspešni pravični razvitek teh avstrijskih razmer. In mej poslednjimi gre pač v prvi vrsti šteti velika glasila nemško-liberalne stranke, v katerih se tako hitro izgublja prvi utis večkrat imenovanega govora.

Prestolni govor odkazal je pot parlamentarnemu ogerskemu delovanju in če se bode zbornica držala te poti brez zamude, imela bode konec triletnega svojega delovanja zavest, da je svojo domovino obdarila z neprecenljivimi, že davno potrebnimi popravili. Sedanja ogerska zbornica ima poziv, postati in biti zbornica reform.

Jedna prvih nalog ima po prestolnem govoru novemu parlamentu dati preustrojbo magnatskega stola. Sedemnajst let se že govori o tej preustrojb, na najslovesniši način bila je že često pro-

glašena. Ali življenje te ogerske zbornice bilo je tako lenokrvno, da se je komaj še vedelo zanjo. Ko pa so se vršile znane razprave o zakonu za mešovite ženitbe, ko je v treh tednih dvakrat nastala v magnatskem stolu večina, da je zavrgla zakon, od vlade toplo priporočan in od velike večine v poslanski zbornici ukrenen, tedaj je tudi zavladalo prepričanje, da je magnatski stol brez odloga preustvariti v moderno uravnano gorenjo zbornico, da je sicer parlamentarni sistem v boji s prirojenim „pair“-stvom visokega plemstva v veliki nevarnosti. Prestolni govor želi, da se preustrojba ta izvrši z ozirom na zgodovinski razvitek in v duhu nove dobe.

Nadalje prestolni govor razvija črtež velikanškega dela, pripomnjuje, da je treba uravnati pokojnične državnih urádnikov, kazensko pravdo, da je izdati državljanski zakonik, da je urediti gorenji Dunav, odstraniti zapreke pri Železnih Vratih, na novo ustanoviti vódnno pravo, poljsko redarstvo, rudniško pravo, da je postaviti upravna sodišča. Toliko dela še preostaje pri naših sosedih, naših sodržavljanih. Da bi pač kmalu lahko vskliknili: „Extra Hungariam non est ita!“ Osobito, kar se tiče pravosodja in uprave, trpi ogersko državno življenje veliko pomanjkanje. Kar se je pred desetimi leti v tem oziru dobrega pričelo, to se ni nadaljevalo, nego korak se je šlo nazaj. Ogersko državljansko pravo ima svojo zaslonbo v veterjaški praksi in modrosti ogerskih sodcev, kazensko pravo pa v nobeni državi v Evropi ne stoji na tako slabih nogah, kakor na Ogerskem, — priča temu so škandalozni procesi óno-stran Litve, priča je znana podkupljivost jednega dela v ogerskem sodniškem osebju. Nad vse pa so žalostne na Ogerskem upravne razmere, v katerih se šopiri beraško plemstvo, neredno uradništvo, v katerih je sleparstvo in ponezvestenje nekaj vsakdanjega, v katerih so prav hudodelske zlorabe uradne oblasti neštete. To pa zagledelj, ker uprava Ogerske ni organizem, nego konglomerat slabih moči in že na oko kakor kalejdoskop, ki ima celò nekaj turških ostalin v sebi. Prepotrebno bi torej bilo, da bi se resno začelo popravljati tu in tam! Le še jedna reforma ima biti zapisana v analih sedanjega parlamenta ogerskega in ta bi na specijalno željo Kolomana pl. Tisze bila, da se podaljša doba dr-

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.

(Konec.)

Arsenal Fu-Čevski.

Jaz sem že povedal, da se je Kitaj ne le jedenkrat želel seznaniti z evropskimi umetnostmi. Bilo je že povedano, da duh naših naprav nas spodbuja, pečati se s koristnimi umetnostmi; zato je naloga zapadnih Evropevcov samo seznaniti nas z novimi mehaničnimi izumljenji.

Jezujiti so dobro poznali naš značaj in ni njih krivda, če nam neso skazali večjih uslug, v smislu seznanenja nas s plodovi evropske civilizacije. Oni so znali, da se vsak napredek že po svoji narodi vrši le počasi, da se doseže le z vstrajnim delom, ne pa z razrušujočimi vojskami.

Minola so cela leta, odkar so jezujiti dobili svobodo propovedovati v Kitaji; minulo je celo stoletje, razsajajoče kakor vihar nad zapadno Evropo, izruvajoče s korenino stare dinastije in prepričanja, razrušujoče naprave, povzdigujoče nove prestole in

snujoče mej rožljanjem orožja in pokanjem kanonov sedanjo civilizacijo, ki je dosegla sedanje svoje veličje, a v tem kraljestvu miru še ni nastopilo. Jeden najvažnejših rezultatov tega prevrata je otvorjenje mnogobrojnih trgov mejnarodnej trgovini, ki se je razvila poslednji čas tako silno, da se moramo čuditi. Vsi narodje menjajo blago in se prizadevajo nadkriliti drug drugega z dobroto svojega blaga. Vsesvetna razstava je le nagrada tem prizadevanjem, in mej vsemi narodi, ki so se sešli sem ter tja v raznih stolicah Evrope, zavzemala je nebeška država odlično mesto.

Jaz tu ne bodem omenjal prejšnjih političnih dogodjajev, vsled katerih se je konečno uredilo občenje mej Kitajem in zapadno Evropo. Jaz zato ne mam niti prava niti veselja. Reči moram, da ljudje, jako izobraženi, se v pogovoru z menoj neso dotikali političnih vprašanj. Jaz tudi ne povem svojega mnenja o inozemcih, živečih v naših pristaniščih in prizadevajočih se, pridobiti upliv. Oni prinašajo k nam duh njih naroda. Mi z naše strani nismo sposobni uplivati na nje, kakor bi želeli, zato jih le prosimo olehčati in utrditi naše vzajemne odnose, Meji inozemci bili so pa tudi taki, ki so posvečevali

v korist Kitaja svoje teoretične ali praktične vednosti in njih prizadevanja imela so popolen uspeh. Njih ustrajnost v dosegu svojega smotra in takt, katerega so pokazali pri prvih novotarijskih poskusih, služili so jim za zmagonosno orožje. Oni se neso pritoževali zaradi pasivne sistematične opozicije Kitajcev in na zlovoljo naših činovnikov. Povsod so imeli uspeh. Sledovi njih delovanja so se ohranili, v mnogih naših mestih so pozidani arzenali, in položen je temelj pridobivanju rud, brzojavne žice vežejo provincije s stolico, kitajski parniki vozijo blago ob naših morskimi bregovih in po naših velikih rekah. To so uspehi, ki delajo čast tem, ki so jih dosegli, in če tudi bi bilo želeli še boljšega, vendar svedočijo, da so prvi koraki na potu obrtnih podjetij prinesli zaželjene uspehe. Razun tega se znanstvene knjige, prevedene na kitajski jezik, širijo mej našim narodom in ga seznanjajo z novejšo civilizacijo.

Meji inozemci, ki so sejali dobro seme, zavzemlje prvo mesto Prosper Giguel, ime katerega se pogostem spominja v Franciji, kadar govore o Kitaji. On je sezidal arsenal Fu-Čevski. To delo je v istini imelo uspeh in ako jaz sedaj govorim o njem, hočem s tem izreči svoje priznanje, ne toliko

žavnega zbora, kajti da bi še nadaljnja „poučba“, tudi nekako naspovedovana v prestolnem govoru, dobila in imela dolgo življenje, to je dvojiti. Večina državnega zbora ogerskega namreč, ne bi z veseljem omejila osnovnih pravic, svobode, da bi se tako laglje ukrotile nevarne socijalistične agitacije. Ako pa se bode to zgodilo, ako tudi Ogorska dobode svoje izimne naredbе, potem se je nadejati, da take naredbе ne bodo prekoračile mej, kakor se tudi v Dunajskem izimnem stanju redovitemu svobodnjaku delati daje!

Če končno omenjamo, da vrhu tega programa prestolni govor še opozorja na potrebo, pečati se že sedaj z obnovljenjem carinske in trgovinske zaveze z našim delom monarhije, potem je jasno, da bode res patrijotičnega dela in za ogerske parlamentarce nezavadnega napora — po tem prestolnem govoru.

Deželni zbor kranjski.

(VI. seja 1. oktobra.)

(Dalje.)

Poslanec dr. Poklukar poroča o statutu deške sirotišnice „Collegium Marianum“ — Vincencijevega društva v Ljubljani — k § 2., ki določuje pravec zavodu in ima naslov: „Pouk v vseh za ljudsko šolo predpisanih učnih predmetih, zlasti v materinem in tudi, kolikor mogoče, v drugem deželnem jeziku“. Oglasi se Dežman in pravi, da pouk nemškega jezika „nach Thunlichkeit“ ni nič vreden. Ako se določno ne izjavi v pravilu, da se morajo dečki naučiti nemškega jezika, potem se ga tudi naučili ne bodo in če se nemški ne nauče, je škoda, če v obče pohajajo v ta zavod, ako hoče deček ustopiti k rokodelstvu, je prvo vprašanje, ali zna nemški in če ne zna, ga neče nikdo, torej večina deželnega zbora le škoduje dečkom, če ne sklene določno, da se morajo naučiti nemški. Ne da bi se izrejali v Marianumu nemški pisatelji, ali treba je, da znajo gojenci vsaj pisati „einen passablen deutschen Brief.“ Dežman se potem sklicuje na presvitlega cesarja, ki je o priliki lanskega obiska se pohvalno izrekel, da so otroci obeh deželnih jezikov zmožni, kliče potem g. deželnega predsednika barona Winklerja za pričo, da je to istina in pravi, da ima sedaj deželni zbor tako malo spoštovanja pred cesarjem, da hoče sklepati ravno nasprotno. Tudi pravi Dežman, da je v smislu onih, ki so kaj volili za sirote, da se poučijo nemški, saj so vsa imena teh mož nemška, na pr. Lamberg, Šil, Talničar, Edelsheim itd. in tudi za Elizabetno ustanovo skladale so denar najboljše hiše v Ljubljani, katere, da so znale, da se sirote nemški ne bodo učile, ne bi bile dale niti krajcarja.

Deželni predsednik baron Winkler pravi, da dečki, ki so praviloma osem let v zavodu, se ne morejo naučiti temeljito nemškega jezika in da on v določbi, katero je gledé učenja jezikov postavil v pravilo upravni odsek ne vidi nič tiste nevarnosti, katero je zasledil g. Dežman.

Dečki se bodo družega deželnega jezika pač lahko naučili, kolikor njim je v vsakdanjem življenju potrebno.

A jezikovno poučevanje ni glavna stvar, pač pa poučevanje v drugih, za življenje potrebnih vednostih. Poglavitni jezikovni pouk pa je pouk v materiščini. Sploh pa v zavodu Marianum itak o šolskem pouku odločevati nemajo, kajti dečki obisku-

jejo javne ljudske šole, katere se bodo tako uravnale, da bodo za Slovence in Nemce, in se bode vsak priučil poleg materinščine lahko še drugemu deželnemu jeziku. A po določbah državnih temeljnih zakonov je pouk v materinem jeziku prva stvar v šoli in da se Kranjci in sploh Slovenci lahko učijo tujih jezikov, vendar se ne morejo v ljudski šoli naučiti nemškega jezika do točnosti. Gospod deželni predsednik tedaj pravi, da nema ničesar proti popravi dotične naredbе, kakor jo je ustanovil upravni odbor.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. oktobra.

Šolski odsek štirskega deželnega zbora je izdelal izvestje o onem delu poročila deželnega odbora, ki se tiče ljudskih šol. Odsek v tem poročilu posebno poudarja, da se naj v krajih z mešanim prebivalstvom posebno gleda na pouk nemščine. Učenci naj se v šoli ne naučijo samo nekaj nemških besed in stavkov, ampak praktično porabo nemščine. S tem je odsek dovolj jasno izrekel svoje težnje po germanizaciji Slovencev. Znano je, da Nemcem velja vsak kraj na Slovenskem za mešovito, ako biva v njem le pet privandranih Nemcev. Po njih želji bi se tedaj po vsem Spodnjem Štirskem moralo učence ljudskih šol večji del časa mučiti z nemščino, se li potem kaj družega naučijo ali pa ne.

V Gališkem deželnem zboru predlagal je rudarski odsek, da bi vlada dovolila iz državnega zaklada tolik zneget kolik dežela za preiskavanje spodnjih plastij onih krajev, kjer se nahaja nafta; da se vlada naprosi, da se na c. kr. tehniške akademiji v Krakovu osnuje rudarski oddelček in da se uvede na politehniko v Lvovu tudi predavanje nekaterih strok iz rudarstva.

Solnogradski deželni zbor je vsprejel načrt zakona o pravnih razmerah učiteljev. Deželnemu odboru je pa naročil, naj preišče, kako upeljajo upeljane olajšave glede obiskovanja šol in upeljava poludnevnega pouka in naj o tem poroča deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju.

Vnanje države.

Francoski časnik „Journal de Débats“ prinesel je dolg članek o sedanjem **evropskem političnem položaju**. V tem članku pravi, da Bismarck še nikoli ni popolnem podpiral nikake države, temveč vzbujal je samo vsake upanja, ter jo tako zadrževal zvezati se s kako drugo. Tako je delal z Avstrijo, Rusijo in Italijo, sedaj pa skuša tudi s Francijo in Anglijo, ko je navstalo egiptovsko vprašanje. Mi ne gojimo sicer nikakih iluzij, a gotovi smo, da bode Bismarck sedaj nas podpiral, ko je Anglija močnejša. Ko bode Angliji napravil nekaj porazov, potem bode pa njej priskočil na pomoč in jej obvezal dobljene rane. Angleži se jako motijo, če mislijo, da bode njim samim Nemčija pustila gospodovati v Egiptu. To bi vzbudilo željo po maščevanju v Franciji, kar bi pa nasprotovalo Bismarckovej posredovalni politiki. Zato naj Anglija v Egiptu nam nekoliko odjenja, če se hoče obvarovati zavisnosti od Nemčije.

Uvoz **ruskega** petroleja v Avstrijo in Nemčijo se vedno množi. Pretekli teden se ga je pripeljalo 6 voz po 10.000 kilogramov. Kavkaški petrolej se odlikuje s svojo čisto barvo, dobro svetlobo, tudi smrdi ne tako, kakor ameriški. Pričakovati je, da bode ruski petrolej kmalu pri nas spodrinil ameriškega, zlasti ker je jako po ceni.

Srbska železnica ima precejšnje dohodke. Prvih deset dnij znašali so dohodki povprek vsak dan 3500 denarjev (frankov). Ako se pa pomisli, da se pričakujejo pravi dohodki še le od prevažanja blaga, se je nadejati, da se bodo dohodki še zdatno

Učenci teh šol končajo v največ slučajih svoje učenje v Evropi, in sedaj že imamo inženirje vseh strok.

Delo se je začelo v 1867. letu. Jaz sem bil tedaj še jako mlad in še nesem vedel dobro ceniti važnosti tega podjetja in tega truda, katerega je to stalo. Jaz hočem tukaj navesti odlomek iz zapisnikov arsenalskega ravnatelja, poslanih društvu civilnih inženirjev v Parizu.

„V začetku 1867. leta začeli so staviti delavnice in magacine, še le jeseni pa graditi arsenal sam. Delo je z začetka jako počasi napredovalo, ker je počasi prihajal material, kupljen na Francoskem. Kitajci so nas vedno priganjali, hoteli so videti uspeh našega dela. Resultat je nadkrilil vsa pričakovanja. Posebno se je pa čuditi administrativnej uredbi, redu in soglasju, ki vlada mej Kitajci in Evropeci. Kitajci sestavljajo administracijo arsenala in pazijo na red pod nadzorstvom odbora višjih dostojanstvenikov carstva, Evropeci samo vodijo delo in poučujejo. Taka lepa organizacija varuje Francoze neprijetnih razporov s Kitajci in pelje k občnej blegosti in uspehom izobraževanja.“

povišali. S 1. oktobrom po pravoslavnem koledarji začneta voziti slednji dan dva vlaka iz Belgrada v Niš in nazaj. Po tej železnici se bode prepeljalo mnogo goved in prašičev. Ko se bode zvezala srbska železnica z bolgarskimi in turškimi, bode promet po njej jako velik.

Ker **nemški** liberalci ne bodo složni pri volitvah v državni zbor, nadejajo se socijalni demokrati pridobiti dvanajst mandatov. — Nemška vlada je neki objavila angleške, da je vsprejela protektorat čez vse zapadne afriške pokrajine, katere je zavzel nemški potnik dr. Nachtigal.

Anglija neki zopet skuša sporazumeti se s Francosko o **egiptovskih** zadevah in tudi dela na to, da bi se odškodnine za poškodovance v Aleksandriji kakor hitro je mogoče izplačale. S tem se nadeja angleška vlada potolažiti druge velevalisti zaradi najnovejše finančne naredbе egiptovske vlade pa se ne vé ali bode slo. Najbrž ostanejo velevalisti pri zahtevanju, da se dotična naredba prekliče. Samo Italija bi se dala pogovoriti, ako Egipt sklene z njo ugodno trgovsko pogodbo. Ta stvar utegne v Egiptu prouzročiti ministersko krizo. Nek nemški časnik je že prinesel vest, da bode Nubar-paša odstopil, kar se pa še ni potrdilo, a se utegne v kratkem.

Včeraj se je v Washingtonu sešla **konferenca za določitev prvega meridijana**. 22 dežel je poslalo svoje zastopnike.

Dopisi.

Iz Dunaja 30. septembra. [Izv. dop.] Pribljuže se čas, ko dospo na Dunaj naši mladi rojaki, slovenski vseučiliščniki. Od nekdanj že se je vroče srce slovensko rado povprašalo, kje si na tujem poišče narodne hrane, domače slovenske zabave. Mi si ne moremo tudi prav misliti slovenskega dijaka, ki ne bi prišedši na Dunaj, ozrl se tudi po tem, kar mora ukrepiti njegovo slovensko mišljenje, razširiti narodno njegovo obzorje in ustrezati potrebam njegovega slovenskega in slovanskega značaja. Kdor je v dijaških svojih letih rad zahajal v slovansko družbo, ta ostal je tudi po sib dob dober slovenski značaj, a kdor zares ljubi slovenski svoj narod, ta gotovo skuša obdati to svojo domovinsko ljubezen z nerazdružnimi trdnjavami, vzgrajenimi od čvrstih in jasnih slovanskih misli! Naši rodoljubni predniki poskrbeli so za več prilik, ki mlademu Slovencu dajo spoznavanje slovanskega duha in ki ga približujejo slovanskim krogom, kjer je rodoljubje doma. Tako priliko ponuja tudi „Slovansko pevsko društvo na Dunaji“, ki po mnogih letih sijajnega delovanja, po vsem častnega za Dunajske Slované, že prihodnji petek, 3. dan oktobra, otvori svoje hramce za novo društveno leto. Društvo to je pevsko društvo, v prvi vrsti mu je torej namen, skrbeti, da Slovan ne zalenobi svojega pevskega grla, marveč da se pod dobrim vodstvom nadalje vzobražuje v plemeniti in oblažujoči pevski umetelnosti. Od tega poglavitnega namena Slovansko pevsko društvo na Dunaji nikdar ni krenilo: kdor se je kedaj iz prave ljubezni do petja redno udeleževal pevskih vaj v tem društvu, ta mu je gotovo zahvalen za napredek, ki ga je bil z njegovo pomočjo dosegel, in končno se zbori „Slovanskega pevskega društva“ nemajo bati umetelne kritike, kadar nastopajo v velikih dvoranah pred slovesno zbrano poslušalstvo. Poleg te poglavitne stvari je pa še mnogo drugih momentov, ki te vabijo slovenskega pevca v imenitno to društvo! Ono zastopa čast slovenske pesni v prestolnici avstrijski. Da bi pač mi nikdar ne pozabili, koliko smo dožni slovanski misli, koliko nam mora biti do tega, da slovanstvo imponuje nemškemu, tujemu življu. Toliko Slovanov prebiva po avstrijski zemlji, pa da ne bi moglo biti dostojnega slovanskega pojava v glavnem mestu te zemlje! Mili slovanski pevec, „tua res agitur“, tvoja čast je to, ako je tukajšnje „Slovansko pevsko društvo“ močno in imposantno, tvoja skrb mora torej biti, da to društvo ne pogrša niti tvojega glasu, niti glasu tvojega prijatelja in tovariša! V društvu tem ti zadonijo glasovi tvoje matere slovenske, a ne samo to: kakó pjeje mati Slava v svoji mnogovrstni besedi križem svojega prostranega in lepega ozemlja, kako jej narodno in umetelno petje, glasbenost napreduje v njenih slovanskih rodovih — vse to bodeš zvedel in srce ti bode igralo od veselja, kadar se bodeš vračal od pevske vaje ali od društvenega koncerta, če le imaš kaj srca! Ali, kaki bi slovenski dijak ne imel srca, tacega srca, ki ga z rodoljubno silo vleče k temu blagodejnemu, ozdravljajočemu užitku? Prijetno je v slovanski družbi, v tovarištvu s sorodniki iz vseh slovanskih pokoljenij, poslušati razne glasove slovanskega govora in petja, pripravljati časten slovanski pojav in čez čas veseliti se vspehu, doseženemu v čast slovanske misli. Društva, katero ponuja

toliko užitka in rodoljubne delavnosti, pač ni treba še posebe priporočati! Dunajski Slovani, zlasti dijaki, bili so nekdanje temu društvu mnogoštevilni, dragi člani, uživali so za to tudi posebnih simpatij v Čehih, ki prevrlo stoje na čelu tega društva in z veliko požrtovalnostjo skrbijo za njega prospeh. Zadnja leta opazujemo v „Slovanskem pevskem društvu“ manj, premalo Slovencev. Nesmo še preiskavali, kaj je temu krivo, zgineva-li pevska nadarjenost in ljubezen v Slovenih, prihajajočih na Dunaj, ali pa mladi naši rojaki nemajo potrebnega navdušenja za svrhe tega društva. Le-to poslednje bi nas moglo mnogo bolj užalostiti, nego-li prvi razlog, kajti to bi bilo znamenje, da mladina naša že na vseučilišče prihaja — brez idejlov. Ne zanimati se za društvo s tolikanj lepim namenom, s takim življenjem, to gre zameriti slehernemu Slovincu-pavcu na Dunaji. Ali to se žalibože opazuje zadnja leta, in to nas je tudi nagnilo, da smo ob kratkem opozorili svoje ljubše mlade rojake na „Slovansko pevsko društvo“, da bodoče leto stopijo pod njegovo zastavo in hodijo z njim za lepimi in blagimi, rodoljubnimi slovanskimi nameni ter deli. Od srca priporočamo to stvar vsem novim in starim vseučiliščnikom slovenskim in se zanašamo pri tem na dobri genij slovenske naše mladine. Dijaku slovenskemu tudi privoščimo take prilike, ki mu vzbujajo slovanskega duha s smehljajočim licem dobre in blage zabave. Ne zametujmo torej idejalnih darov in komur je Bog podaril pevca dar, ta naj si ga na Dunaji razvija v „Slovanskem pevskem društvu!“ To je Slovence sveta dolžnost — na svidenje torej!

Iz Žirov 30. septembra. [Izv. dop.] V štev. 221. „Slov. Naroda“ čitali smo dopis iz Rovt, kateri govori o novi projektirani cesti mej našim selom in Logatcem; ker je pa večina njegovih dokazov in trditvev neresnična, smo primorani mu odgovoriti in resnico povedati.

Takoj v začetku g. dopisnik navaja, da ni res, da bi se sl. cestni odbor Idrijski, in inženirji potegovali za progo Soro, ampak za progo Račevo, in da bi bila ta cenejša in krajša. Tej absurdnosti se pa odločno protivimo, ker se je sam gospod inženir Prihbil izrekel za cesto ob Sori, ker ta bi bila 4 kilometre krajša, 9000 forintov cenejša in bolj prijavna.

Dalje govori gosp. dopisnik o težavah in zaprekah proge ob Sori. Res, da bi bilo treba marsikje hudo skalovje razstreljevati! A tega se ne ustrašimo, bomo imeli potem vsaj trdno cesto brez blata. Nasprotno so veliko huje zapreke čez Račevo, ker je zemlja ilovna, torej popolnoma nepripravna, tako, da bi ob vsakem malem dežju ne bilo drugega kot blata na cesti, pol čevlja na debelo. Da pa kdo hoče cesto speljati čez Zavratac, na to nikdo še mislil ni! — Ravno tako se mi ne ustrašimo skalovja pri Kamrah, bomo vsaj dobili dovolj šute za posipanje ceste, kar bi se na progi čez Račevo ne mogli tako lahko dobiti. Kar se pa tiče mostov in kanalov, o tem še misliti ni, s kako težavo in stroški bi se mogli napraviti na omenjeni, gosp. dopisniku priljubljenejši črti. Da Sora katerokoli svojo strugo prestopi, ne zanikamo, a pametni smo vsaj toliko, da ceste ne bomo postavili in zidali v vodi ali blizu nje?! O zametih in plazih g. dopisnik tudi čisto molči, kateri bi bili v veliko nevarnost po zimi potujočim po progi Račevi, kar se na progi Sori ni bati. Za cesto na Podlipo, katera bi sicer ne bila nepotrebna, se toliko ne zanimamo, ampak želimo vsaj za zdaj jedino le zvezo mej Žirom in Logatcem, kar tudi želi večina prebivalcev v Rovtah, kakor mi je omenil ondotni gospod župan. Sploh pa drugim nič mar, cesto bode moralje naš okraj narediti.

Zatorej upamo, da ravno zdaj, ko Visoki deželni zbor zboruje, se bode vsaj oziral na naše pravične zahteve, ter prepričani smo, da tudi naš vrli deželni poslanec g. M. Lavrenčič ne bo nas pozabil ter podpiral našo prošnjo, da se potrdi proga ob Sori. Gosp. dopisniku pa svetujemo, naj obhodi obe črti, prepričal se bode sam, da ravno napačno trdi in zahteva. Ako pa on in še kaki drugi pristaš neče resnice pripoznati, smatramo to jedino le za sebičnost, katerej je ljudski blagor deveta briga.

T. N. . . . č

Domače stvari.

— (V VII. seji kranjskega deželnega zbora) bilo je na vrsti poročilo gospodarskega odseka o agrarnih razmerah na Kranjskem. To priliko je porabil zopet Dežman, da se je potegnil za

blaženo nemštvo. Propadu kmetijskega stanu, žganje-pitju, rastočemu ubožanju, vsemu temu je krivo, ker naši kmetje ne znajo nemški. Kakor je na jedni strani tožil, da narodna stranka premalo stori za omiko naroda, tožil je zopet g. Dežman na drugi strani, da pohaja toliko učencev srednje šole, na pr. na gimnazijo v Ljubljani 800 učencev. Kaj bode z njimi, saj ne bode mesta za nje, a kranjski kmet boče na vsak način, da bode njegov sin gospod. Tudi romanje in obisk sejmov od strani kranjskih kmetovalcev je Dežmanu zelo na potu, zaviada jih celo, da pije kranjski „cviček“ še poleg žganja. V dolgem, izvrstnem govoru odgovarjal je Dežmanu g. dr. Vošnjak, kateri je oprt na statistične date dokazoval, koliko večja beda je še mej nemškimi kmeti in koliko več popijo žganja. Poslanec Luckman je pa opozarjal narodno stranko, naj ne kaže toliko sovraštva proti Nemcem, ker deželi kranjski treba industrije, a on, kadar nagovarja Nemce, da bi pričeli na Gorenjskem kako novo podjetje, dobi zmirom odgovor: da je lega dobra, blizu železnice, vodne moči izdatne, vse bi bilo pripravno, a na Kranjskem je, tja pa ne gremo. Dežmanu je odgovarjal poslanec Šuklje, rekoč mu, da je on zastopnik tistega nemškega šovinizma v zboru kranjskem, ki brani vsako sporazumljenje, na kar je prišel Dežman v veliko ekstazo in kričal mej obnim smehom, da on nemštva niti omenil ni. Prav dobro odgovoril je poročevalec poslanec Svetec Luckmanu, rekoč mu, da če prav slovenski listi tu in tam katero povedo proti Nemcem, iste ne beró Nemci, pač pa beró nesramne zlagane dopise iz Ljubljane v Dunajskih listih (klici: „Neue Freie Presse“!), v katerih lažnjivi Ljubljanski dopisnik v jednomer opisuje kranjsko deželo in nje prebivalce kakor bi bili sami telovaji. — Zavoljo pogreba viteza Schneida se je po končanej generalnej debati o tem predmetu ob 12. uri seja zaključila in se bode nadaljevala razprava v prihodnji seji, katera bode v terek.

— (O mestnega zbora Ljubljanskega) zadnje seji ne moremo nadalje poročati, ker je c. kr. državno pravdnštvo z zadnjo konfiskacijo uložilo svoj „veto“. Zaradi tega niti zanimljivih govorov dra. Zarnika, Gogole in dra. Derča priobčiti ne moremo. Imenovani gospodje so sicer govorili jako vro, povedali so mnogo resnice, a baš „resnica obli kolje“.

— (Štirske slovenske poslanci) poslali so krasen venec pokojnemu vitezu Schneidu s slovenskimi trakovi z napisom: „Slovenski štajerski poslanci poštenemu Nemcu.“

— (Spreved pokojnega viteza Josipa Schneida) danes popoldne bil je veličasten. Za črno zastavo hodili so čestiti o. o. frančiškani s križem, potem gg. bogoslovci, za njimi služniški plemenitažev kranjskih, potem deputacija „Ljubljanskega Sokola“ s prekrasnim vencem v obliki Sokolovega monograma. Mej mnogimi venci, kateri so se nosili pred krsto, bil je jako lep venec z napisom: „Ljubljansko mesto: Svojemu zastopniku“. Za Sokolovo deputacijo stopal je Ljubljanske Čitalnice pevski zbor s črno ovito zastavo. Spreved je vodil čestiti gosp. mestni župnik Rozman. Voz, na katerem je bila krsta, vozilo je šest vrancev. Krsta je bila jako lepa in voz pokrit z lepimi venci in trakovi z raznimi napisi. Služnik Doberletovega pogrebnega zavoda nosil je na črni blazini rede umrlega. Za krsto so se uvrstili: deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar grof Thurn z vsemi deželnimi poslanci, mestni župan g. Grasselli z mnogimi mestnimi odborniki, stolni prošt J. Zupan, generalni vikar pl. Pavker, dvorni svetnik grof Chorinsky in vladni svetnik gospod pl. Wurzbach, deželne sodnije predsednik g. Kapretz, nadsodnije svetovalec gospod Perše, poštni vrhovni oskrbnik g. Pressel, predsednik kupčijske zbornice gospod Kušar, hranilnični predsednik gospod Dreo, c. k. žandarmerijski major Gramposchitz, c. kr. notarske komore predsednik gospod dr. Zupanec, deputacije iz Kranja, Idrije, Vrhnike, Mengša. Razun tega vsi deželni uradniki, služniki posilne delavnice, magistratni uradniki in mnogo odličnega občinstva, posebno dolga vrsta črno oblečenih dam Ljubljanskih. Čitalnični pevci peli so pred hišo in na kolodvoru dva krasna zbora, mej sprevedom pa gg. bogoslovci. Odkar je umrl oče Bleiweis, Ljubljana še ni videla takega pogreba. S poštnim vlakom odpeljalo se je truplo franjevega nepozabljivega viteza Schneida v Potschach k večnemu počitku.

— (Za enakopravnost!) Že o priliki, ko smo v našem listu priobčili nova pravila za državne železnice, pripomnili smo, da neso oprta na enakopravno načelo, ker nemški jezik proglašajo za jedini poslovni jezik mej uradi državnih železnic ter mu vsaj v tem področju dajejo spričevalo državnega jezika. S takim prostorom nemškega jezika se Slovani zadovoljiti ne moremo in po pravici moremo oblastva opozorjati na osnovne zakone naše države, v kateri imajo vsi jeziki biti jednopravni. Sedaj se nam tudi poroča, da kolo českih poslancev v Pragi smatra to za razžaljenje slovanskih narodnosti in enakopravnosti ter da je zategadelj v svoji seji v 29. dan pr. meseca volilo odbor, kateremu je pretresati, ali se v deželnem zboru potom interelacije ali pa potom predloga uloži upor proti naredbi ravnateljstva državnih železnic, katero v njej ukazuje, da imajo uradniki teh železnic v uradnem občevanji uporabljati samo nemški jezik. Ni nam treba še posebe izraziti nadeje, da si naši slovenski poslanci storijo potrebne korake, da namreč tudi oni oglasijo priziv proti nemško-centralističnemu duhu novega državno-železniškega statuta, to pa v imenu slovenskega jezika, v imenu enakopravnosti in narodne naše časti.

— (Iz Celja) se nam piše: Naša gimnazija ima letos 340 učencev. Pripravljalni razred (vorberitungsclasse), katerega so osnovali, da se ognejo slovenskim paralelkam, pa ima 40 učencev. — Za mestno ljudsko šolo se ni oglasilo toliko otrok, da bi bil deželni šolski svet do sedaj mogel dovoliti paralelke, kakor so zadnje leto bile, akoravno je mestni šolski svet z oklici okoli trobil, da se sprejemajo tudi otroci iz drugih občin. S tem so hoteli privabiti mnogo otrok, da bi potem lahko v svojem listu kričali, kako ljudje v nemške šole tiščijo. —

— (Celjsko gledališče) se zida z denarji Celjske hranilnice. Sklenili so v mestnem zboru v začetku, najeti 35.000 gld. pri hranilnici svoje. Zdaj pa so se prepričali, da še morebiti 150.000 gld. ne bode dosti za teater, ki bi seveda za Gradec bil dosti velik. Gospod Haas pa ne najde vzroka, protiviti se kakemu sklepu, ker pač ve, kaj je prijateljstvo. Samo vložniki majo z glavami videč, da hranilnica more hišo za hišo kupovati, katerih se brez izgube ne more iznebiti, — videč, da se toliko denarja meče v gledališče, ki nikoli ne more obresti nositi, — videč, da je toliko denarjev na menjicah, ki se ne smejo iztoževati, ker se sicer poruši pol mesta.

— (Povozil) je včeraj na Dunajske cesti g. Kavšek blapec neko staro kmetko ženo. Poškodoval je sicer ni nevarno, čeravno je šel voz čez njo, vender bi bilo treba, da se prepove tako naglo dirjati s konji po mestu, da si človek ni življenja varen.

— (Hmelju) je cena poskočila. V Žavci prodaja se 50 kilogramov po 60 do 70 gld. Do sedaj prodalo se je kakih 700 stotov.

— (Na Štajerskem) je v 112 postajah 526 orožnikov (žandarjev). Za stanovanja plačala je dežela preteklo leto 25 344 gld.

— (Iz neverjenja.) Alojzij Zorn šolski sluga v Kopru je v 1. dan t. m. pri blagajnici prevzel mesečne plače za vse tamošnje profesorje. A teh novcev ni odrajtal, temveč popihal jo je s svojo ljubico čez Trst in Nabrežino, hoteč ogledat si tudi zlato Prago. V Nabrežini pa so mu orožniki zastavili pot, ter njega in ljubico odveli v kriminal. Imel je še 1158 gld. denarja.

— (V prospeh ribištva) sešla se je v 29. dan prošlega meseca mejnarodna konferencija na Dunaji. Ker ima ribištvo velik pomen v narodnem gospodarstvu, izpregovorili bodemo kaj več o posvetih in ukrepih rečene konferencije v jedni prihodnjih številkih našega lista.

— (Gosta meglja na Dunavu.) Kako se čudijo nemški Dunajski listi, ker je 30. septembra t. l. mej 7. in 8. uro zjutraj na mogočno reko Dunav legla gosta meglja, da so morale ladije vožnjo ustaviti, dajati na vse strani svarilna znamenja in da so potniki komaj dva koraka pred-se videli. Po preteku 3/4 ure so ladije svojo vožnjo zopet nadaljevale. Ne vemo, kaj bi rekli in počeli prebivalci ob Dunavu, ko bi morali, kakor mi v Ljubljani živeti mesto 3/4 ure v resnici skoro 3/4 leta, od zgodnje jeseni do pozne spomladi, po zimi še celo od ranega jutra do pozne noči v gostej in neprozornej megli. Imeli smo že mnogo let, kakor Angleži svoj „fog“ (izraz za najgostejšo meglo po Angleškem) tudi mi dan na dan gosto meglo, ki je vsem poro-

čevalcem našega lista zamedla in skrila v temo vsa razna pota do uredništva, da neso mogli poročati niti o neprijetnej megli samej, niti o družih v megli se vršecih dogodkih. Sicer je pa Ljubljanska megla za sedanje naše razmere celo prikladna, ker nas skriva pod svoj lahni plašč, da nas svet ne vidi in da nas je vsled tega manje sram.

— (V sprejem hrvatskega učenjaka v Poljske in Ruske.) G. kanonik dr. Fran Rački, predsednik jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, se je na svojem povratku od antropološkega kongresa v Odesi čez Petrograd zadnje dni mudil tudi v Varšavi in v Krakovu. Hrvatskega rodoljuba so poljski učenjaki in odličniki povsod simpatično in sijajno sprejeli. Tako poroča Varšavski list „Slovo“: „Jako odlična družba raznih učenjakov, profesorjev, pisateljev in odličnih meščanov je sprejela velespoštovanega gosta (dr. Račkoga) v zasobnem krogu, da mu izrazi svoje spoštovanje in simpatije do zavoda in naroda, kojega zastopnik je dr. Rački. V imenu mnogoštevilnega zbora je govoril profesor Pavinski, v govoru omenjal in našteval velike in vsestranske napredke v Hrvatskeji zadnjih 50 let ter se častno spominal izrednih zaslug, katere si je dr. Rački sploh in posebno kot predsednik jugoslovanske akademije za narodovo prerobenje pridobil. Ta jedrati govor so pozdravljali vsi navzoči odličniki z občno pohvalo. Potem so sledili še govori družih poljskih učenjakov. Dr. Rački sam je dvakrat govoril hrvatski.“ Iz Varšave je potoval dr. Rački v Krakovo, kjer so 28. septembra t. l. člani Krakovske akademije umetnijskemu njemu na čast napravili soirejo v Saksonskem hotelu. Isto tako sijajno vsprejeli so tudi Rusi sosebno v Petrogradu hrvatskega historika. Kakor pišejo ruski listi, so tudi v ruskeji stolici priredili došlemu gostu na čast soirejo, pri kateri je razun dr. Račkoga govoril tudi njegov rojak slavni filolog in profesor Petrogradskega vseučilišča g. Jagić. Za tema so imeli slavnostne govore še nadalje Rusi: profesor Kavelin, Tračevski, odvetnik Utin, pisatelj Mor-dovcev in Poljaki: odvetnik Spasovič, Erazem Piltz, urednik poljskega Petrogradskega lista „Kraj“ in Viljem Boguslavski. Jedro in ideja vseh govorov in napitnic, katere so govorili v ruskem, poljskem in hrvatskem jeziku, sta bila nezavisnost in individualni razvoj narodov slovanskih.

— (Nova planeta.) V 30. dan pr. m. ugledal je dr. Palisa na Dunajski zvezdarni novo zvezdo premičnico v 13. velikosti z vrstno številko 243. Pred tednom dni je dr. Palisa odkril tudi jeden planet, tako, da jih je dosedaj po njem odkritih 45 planetov, kar ga dela prvaka mej zvezdogledi.

Razne vesti.

* (Nečuvana drznost.) Ženska emancipacija, ta škodljiva bolezen 19. stoletja, se širi v Ameriki že tudi mej ženskimi posli. Sosebno mlajše brdkejske deklce se poslužujejo vseh, še celo pripovedanih pripomočkov, kadar jim gre za povišanje njih lepote, s katero hoté svoje sovrstnice ali še celo svojo gospodinjjo nadkrilovati. O takej drzneji in nečuvaneji amerikanskeji emancipaciji se je nedavno prepričala neka gospa v Jonkers-u. Ko je šla v odsotnosti svoje mlade hišine na klic domačega zvončka duri odpirat, jej ponudi sel jednega obče znanega tamošnjega fotografa zvezek slik. Na zvezku stalo je le ime domače ulice in hišna številka. Gospa vzame zvezek in ga, ker je bil brez naslova, odpre ter zapazi v njem v svoje veliko čudo 12 jako lepih fotografij svoje hišine — v svojej lastnej (gospojinej) najlepšej obleki opravljene. Kmalu nato pride podjetna komunistovka domov, gospa jo pokliče, jej poda podobice ter jo z najfinjšim glasom vpraša: „Poznate li to osobo tukaj le?“ Deklica gleda nekoliko časa podoba na fotografiji potem pa drzovito odgovori: „Se ve da! To so vaša oblačila, gospa! Pa kako ste se spremenili tačas, odkar so se izdelovale te podobice!“

Danes je izšla v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani VIII. številka „Ljubljanskega Zvona“ s to vsebino: 1. Gorázd: Pézni 1, 2, 3. — 2. Dr. I. Tavčar: Mrtva srca. Povest. (Dalje.) — 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 21. Peter in Pavel. — 4. G. Jeréb: Josip Podmilšak, slovenski pisatelj. — 5. S. Rutar: Akvileja. VI. — 6. J. Staré: Vinko. V. — 7. Svoimir: Tožen spomin. Pézen. — 8. J. K.: Úsmév. Pézen. — 9. J. K.: Obup. Pézen. — 10. L. Pesjakova: Popotni spomini. V. — 11. J. Trdina: Vinska modrost. 18—20. — 12. J. Kersnik: Gospod Janez. (Dalje.) — 13. Književna poročila: XII. A. Fekonja: Književna zgodovina slovenskega Štajerja.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

— 14. J. Cimperman: Senatus redivivus. — 15. Slovenski glasnik. — „Ljubljanski Zvon“ stoji za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gold. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Darila za „Narodni Dom“.

Družba	Presek	12398 gld	48 kr.
Anton Turnšek, zastopnik banke „Slavije“ v Nazaretu	3	81	„
Iz pušice v kavarni „Mercur“	—	52	„
Iz pušic na Premu:	—	12	„
Pri Klobučarji	—	56	kr.
Na pošti	—	6	„
Ivan Gašperlin, zastopnik banke „Slavije“ v Št. Jurji	1	2	„
Společna tovarna na cukr v Dolnim Cetnē	50	—	„
Fran Šuller v Zagrebu	1	—	„
Stanko Žepić v Zagrebu	1	—	„
Diogenes et Spectabilis v Zagrebu	2	—	„
Od svojih nagrad za sodelovanje pri predstavah so darovali:			
Iv. Meden	2	gld.	— kr.
Josip Gecelj	1	—	„
Josip Paternoster	1	—	„
A. Štamear	1	—	„
Eržen	—	50	„
Neimenovani	1	—	„
Naslednji čitalniški pevci, ki so sodelovali v zboru pri predstavah dne 20. in 21. septembra in sicer: Pavšek, Šifrer, Alt, Volny, Pelan, Singer, Pucihar, Marolt, Hribar, Černe, vso nagrado v skupnem znesku	27	30	„
Odborni odsek za veselico v Sevnici	23	20	„
Vkupe	12515	gld.	57 kr.

Umrli so v Ljubljani:

1. oktobra: Anton Gerhardt, umirovljeni učitelj, 87 let, Sv. Petra cesta št. 42, za oslabljenjem močij. — Josip Pavšler, stolni korar, 77 let, Pred škofijo št. 18, za otrpenjenjem udov.
 2. oktobra: Ana Hribar, šivilja, 21 let, Kladezne ulice št. 19, za jetiko.
- V deželnej bolnici:
30. septembra: Martin Sušnik, dninar, 65 let, za naključno poškodbo.
 1. oktobra: Janez Plestenjak, dninar, 42 let, za vnetjem črev. — Marija Sporn, delavka, 43 let, za jetiko. — Janez Del Medico, zidar, 43 let, za mrzlico.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
2. okt.	7. zjutraj	736.92 mm.	+ 7.0°C	brezv.	megla	7.70 mm.
	2. pop.	735.17 mm.	+ 14.6°C	sl. svz.	d. jas.	
	9. zvečer	734.51 mm.	+ 12.0°C	sl. jz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura + 11.2°, za 2.2° pod normalom.

Dunajska borza

dné 3. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld.	95	kr.
Srebrna renta	81	95	„
Zlata renta	102	90	„
5% marcna renta	95	90	„
Akcije narodne banke	857	—	„
Kreditne akcije	288	30	„
London	121	70	„
Srebro	—	—	„
Napol.	—	66 1/2	„
C. kr. cekini	—	77	„
Nemške marke	59	70	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124	25
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	172	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103	15	„
Ogrska zlata renta 6%	122	56	„
„ papirna renta 5%	93	30	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	88	95	„
Dunava reg. srečke 5%	104	50	„
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	50	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	121	—	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	108	75	„
Kreditne srečke	105	50	„
Rudolfove srečke	100 gld.	176	75
Akcije anglo-avstr. banke	10	—	„
Tramway-društ. velj.	120	105	—
	170 gld. a. v.	211	75

VIZITNICE
v elegantnej obliki.
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani
priporočila po nižji ceni

Od visoke vlade
švedskega kralja
privilegirani
Brezov balzam.

Že sam brezov sok, kateri teče iz breze, ako se navrtja njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznatne luskinke od polti, ki postane vsled tega čisto bela in trda.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeluje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. Cena vrču z navodom vred 1 gld. 50 kr.

Zaloga v Ljubljani pri Jul. pl. Trnkoczy-ji, lekarnarji; glavna zaloga na Dunaji pri W. Henn-u. (231—7)

Zahvala.

Podpisani se lepo zahvaljujem gospodu županu v Sodražici pri Ribnici, ker je tako prijazen s popotnimi ljudmi.

(618—1)

Jesenko,
lastnik panorame.

Komí,

na deželi izučen, 19 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen, z dobrim spričalom, želi dobiti službo v kaki prodajalnici ali v kaki leseni trgovini na Kranjskem ali Spodnjem Štajerskem. — Ponudbe vsprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“. (619—1)

C. k. privilegij za izboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jak,
v Ljubljani, Hôtel Evropa.
Zaloga vsakovrstnih
šivalnih strojev
za družine in rokodelce, rabljivih za vsakotero šivanje. (113—34)
6letna garancija!
Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4—5 gl.

Mejnarodna linija.
Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah iz z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, 4200 ton, okoli 10. oktobra.
„East Anglia“, — — — — — 25.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (611—2)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano** d' Ant. Poglajen, generalnega agenta v Trstu.

Za jesensko in zimsko sezono

priporoča

najstarejša in v najboljšem glasu se nahajajoča

tvrdka za sukno

MORITZ BUM-a

v Brnu

(ustanovljena v letu 1822):

Volneno blago, Brnski izdelki, jako lepi, modni uzorci za cele obleke, po gld. 1.60, 2, 2.50, 3, 3.50 do gld. 8 meter.

Blago za zimske suknje v vseh barvah in vsacega dela, po gld. 2.50, 3.50, 4, 4.50 do gld. 12 meter.

Najnovejša podklada za suknje po gld. 1, 1.50, 2 do gld. 6 meter.

Elegantno blago za hlače po gld. 2, 3, 4, 5 do gld. 8 meter.

Pravi angleški popotni plaidi, 3 1/2 metra dolgi in 1 meter 60 cm. široki, prakt. barv, po gld. 3.50, 5.25, 6.50 do gld. 16 kos.

Velika zaloga sukna vsake baže za civilne in vojaške obleke, livreje, cerkve, bilarde in vozove, sukna za gasilna, strelska, veteranska in druga društva.

Uzorci zastoni in franko. Blago se pošilja samo proti poštenu povzetju ali predplači. Pošiljatelj nad 10 gld. vrednosti poštuine proste.

Karte z mnogovrstnimi uzorci pošiljam na željo zastonj gospodom **krojaškim mojstrom.** — **Normalno blago** za obleko, **normalne posteljske in potniške odeje, sistema dr. Gustava Jäger-ja** v Stuttgartu, v bogatej izbi. (543—6)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.